

เรื่อง คณะกรรมการการเลือกตั้งขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีศาลปกครองกลางรับฟ้องคดีไว้พิจารณาและมีคำพิพากษา ขอบด้วยรัฐธรรมนูญ หรือไม่

๑. ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

คณะกรรมการการเลือกตั้งขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีศาลปกครองกลางรับฟ้องคดีไว้พิจารณา และมีคำพิพากษาตามคดีหมายเลขดำที่ ๑๕๕๘/๒๕๔๔ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๒๓๔/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๗ และคดีหมายเลขดำที่ ๒๐๖/๒๕๔๕ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๒๓๐/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๘ ขอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่

ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า คดีหมายเลขดำที่ ๑๕๕๘/๒๕๔๔ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๒๓๔/๒๕๔๗ ระหว่างนางวารุณี ภูริสัมบรรณ ผู้ฟ้องคดี คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ถูกฟ้องคดี โดยศาลปกครองกลาง มีคำพิพากษาให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพิกถอนคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ๓๙๙/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๓ เฉพาะนางวารุณี ฯ

คดีหมายเลขดำที่ ๒๐๖/๒๕๔๕ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๒๓๐/๒๕๔๘ ระหว่างนางวารุณี ภูริสัมบรรณ ผู้ฟ้องคดี คณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๑ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดี โดยศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เปิดเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการกระทำความผิดของนางวารุณี ฯ ขณะดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดชลบุรีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งใช้เป็นข้อมูลในการออกคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ๓๙๙/๒๕๔๓ ให้นางวารุณี ฯ พ้นจากตำแหน่ง ตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม ฯ ที่ สค ๒๕/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๔

ทั้งสองกรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่า การที่ศาลปกครองรับฟ้องคดีทั้งสองไว้พิจารณา และพิพากษาเพิกถอนคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งที่สั่งให้นางวารุณี ฯ พ้นจากตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดชลบุรี และให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ฯ เป็นการใช้อำนาจโดยชอบตามรัฐธรรมนูญหรือไม่

๒. ประเด็นเบื้องต้น

ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องของคณะกรรมการการเลือกตั้งไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ หรือไม่

๓. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

พิจารณาแล้ว คำร้องที่ผู้ร้องมีสิทธิเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ต้องประกอบด้วย

เงื่อนไขประการที่หนึ่ง ต้องเป็นกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ เกิดขึ้น

เงื่อนไขประการที่สอง ผู้มีสิทธิเสนอคำร้องต้องเป็นประธานรัฐสภา หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่

โดยที่องค์การตามรัฐธรรมนูญ หมายถึง องค์การที่จัดตั้งขึ้นโดยรัฐธรรมนูญและกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ในรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นองค์การที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๖ บัญญัติให้มีขึ้นและบัญญัติให้อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงเป็นองค์การตามรัฐธรรมนูญ มีสิทธิเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖

การใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ร้อง มีลักษณะทั้งการใช้อำนาจตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญซึ่งอาจเป็นการออกคำสั่งหรือกระทำการอื่นใด และการใช้อำนาจทางปกครอง หรือการใช้อำนาจตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติหรือกฎหมายอื่นที่มีค่าบังคับเสมอด้วยพระราชบัญญัติไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ การออกคำสั่งทางปกครองและการกระทำการอื่นใด กรณีตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องในส่วนที่เกี่ยวกับการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๓๙๙/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๓ ให้นางวารุณี ฯ พ้นจากตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี นั้น เป็นการใช้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการแต่งตั้งและการให้นางวารุณี ฯ พ้นจากความเป็นกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอันเป็นการใช้อำนาจตามที่กฎหมาย คือ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ บัญญัติไว้ ซึ่งเป็นเรื่องของการบริหารจัดการภายในองค์การของคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงไม่ใช่กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ส่วนกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งปฏิเสธไม่ยอมปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอันมีสาเหตุต่อเนื่องมาจากการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งออกคำสั่งให้นางวารุณี ฯ พ้นจากความเป็นกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งเช่นเดียวกับกรณีการออกคำสั่งตามคำร้องในส่วนที่หนึ่งดังที่ได้วินิจฉัยไว้แล้ว จึงมิใช่เหตุจากการใช้อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่อย่างใด

คำร้องทั้งสองกรณีจึงไม่ใช่กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งเป็นองค์การตามรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่อาจรับคำร้องของคณะกรรมการการเลือกตั้งไว้พิจารณาวินิจฉัยให้ได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖

องค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ นายผัน จันทรปาน นายจุมพล ณ สงขลา นายนพดล เสงเจริญ นายปรีชา เฉลิมวณิช นายมงคล สระฐาน นายมานิต วิทยาเต็ม นายศักดิ์ เตชะชาญ นายสุธี สุทธิสมบูรณ์ พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ นางเสาวนีย์ อัครโรจน์ นายอภัย จันทนจุลกะ และนายอูระ หวังอ้อมกลาง

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๓ ตอนที่ ๖๔ ก วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๙

ย่อโดย พันโท ภาคภูมิ ศิลารัตน์